

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania B. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 listopada 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 6 września 2018 r. oddalił apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 3 sierpnia 2017 r., który uwzględniając odwołanie B. W. zmienił decyzję pozwanego z 27 grudnia 2016 r. i przyznał jej prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Sąd stwierdził, że ubezpieczona do rozwiązania nauczycielskiego stosunku pracy spełniała warunek wieku oraz warunki stażowe określone w ustawie z 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Natomiast pozwany sformułował nieistniejący w ustawie dodatkowy warunek, że przed wnioskiem o świadczenie były nauczyciel nie może podjąć innego zatrudnienia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zarzucił oczywiste naruszenie

art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, gdyż bezpośrednio przed złożeniem wniosku o świadczenie 5 grudnia 2016 r. ubezpieczona do 15 listopada 2016 r. była zatrudniona na umowę zlecenie przez stowarzyszenie do prowadzenia zajęć komputerowych dla seniorów, a więc nie jako nauczyciel.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż nie ma prawnego oparcia teza skarżącego, że nauczycielskie świadczenie kompensacyjne przysługuje tylko tym nauczycielom, którzy przed złożeniem wniosku o świadczenie nie wykonywali innego zatrudnienia.

Sąd powszechny ma rację, że pozwany wprowadza warunek, który nie wynika z ustawy i niezasadnie ogranicza krąg nauczycieli uprawnionych do świadczenia kompensacyjnego. Nauczyciel po spełnieniu warunku wieku oraz stażu ogólnego i szczególnego przed rozwiązaniem nauczycielskiego stosunku pracy może podjąć inne zatrudnienie.

Taką wykładnię potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Powiedziano bowiem, że:

Jeżeli w dniu rozwiązania przez nauczyciela stosunku pracy z placówką, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, spełniał on warunki stażu pracy i wieku wynikające z art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, to dla nabycia prawa do świadczenia kompensacyjnego bez znaczenia jest pozostawanie przez tego nauczyciela równolegle w innym zatrudnieniu – wyrok z 8 września 2016 r., I UK 468/14.

Ustawa o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych nie zawiera negatywnej przesłanki wyłączającej prawo do tego świadczenia w przypadku podjęcia zatrudnienia po nabyciu uprawnień do świadczenia, a jedynie określa w art. 9 jego konsekwencje (zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia)” - wyrok z 18 maja 2017 r., II UK 235/16.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, prawo do świadczenia powstaje z dniem spełnienia warunków

wymaganych do nabycia tego prawa, a jednym z warunków nabycia prawa do tego świadczenia jest legitymowanie się stosownym wiekiem przed rozwiązaniem nauczycielskiego zatrudnienia, a nie po jego ustaniu. Nie chodzi więc o kwestię podejmowania zatrudnienia po rozwiązaniu nauczycielskiego stosunku pracy – wyrok z 24 października 2017 r., II UK 458/16.

Ubezpieczona 55 lat skończyła 23 listopada 2015 r. W sprawie ustalono, że w chwili rozwiązania nauczycielskiego stosunku pracy w Zespole Szkół w D. (31 sierpnia 2016 r.) spełniała warunek wieku oraz warunki stażu ogólnego i szczególnego. Nie jest to kwestionowane w skardze. Natomiast umowa zlecenia wykonywana przed złożeniem wniosku o świadczenie kompensacyjne (5 grudnia 2016 r.), w świetle powyższej wykładni, nie stanowiła przesłanki negatywnej. Trafnie stwierdził Sąd drugiej instancji, że decyduje chwila rozwiązania stosunku pracy nauczyciela. Prawo do świadczenia nabywa się *ex lege* po spełnieniu warunków. Sam wniosek otwiera tylko wypłatę świadczenia.

Innymi słowy wniosek nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 4 ust. 1 ustawy z 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (na których oparto skargę) nie można stwierdzić, że przesłanką tego świadczenia jest warunek niepozostawania w innym zatrudnieniu przez byłego nauczyciela, który spełnił już przesłanki uprawniające do świadczenia kompensacyjnego, czyli przed rozwiązaniem nauczycielskiego stosunku pracy warunek określonego wieku oraz stażu ogólnego i szczególnego (nauczycielskiego).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).